

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/78/2014
Identifikačné číslo spisu:	6112010708
Dátum vydania rozhodnutia:	22.12.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6112010708.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci proti obvinenému G. I. pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa ustanovenia § 352 ods. 2 Trestného zákona prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 22. decembra 2014 v Bratislave dovolanie obvineného proti uzneseniu Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4To 91/2013, zo dňa 22. januára 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 5T 68/2012, zo dňa 06. septembra 2013 a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolanie obvineného G. I. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 6. septembra 2013, sp. zn. 5T 68/2012, bol obvinený G. I. uznaný za vinného z prečinu lisovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa ustanovenia § 352 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 16. apríla 2010 ako konateľ spoločnosti Y. so sídlom v U. predložil Okresnému súdu v Nitre Návrh na zápis zmeny zapísaných údajov o spoločnosti s ručením obmedzeným do obchodného registra zo dňa 31. marca 2010, pričom Okresný súd v Nitre dňa 23. apríla 2010 vykonal zápis zmeny sídla obchodnej spoločnosti Y. z adresy G. XX, U. na novú adresu sídla a to Q. XX, R. a následne vydal výpis z obchodného registra s adresou nového sídla spoločnosti Y. a tento zápis vykonal Okresný súd v Nitre na základe prílohy k Návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov o spoločnosti s ručením obmedzeným do obchodného registra a to nepravého Súhlasu vlastníka nehnuteľnosti so zápisom sídla do obchodného registra zo 07. apríla 2010, ktorý písomný súhlas mal udeliť pravdepodobne Ing. B. W. ako štatutárny orgán - riaditeľ neziskovej organizácie H., ktorým mal ako výlučný vlastník nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na Q. č. XX v R. na LV. č XXXX vysloviť súhlas so zmenou sídla spoločnosti Y. z adresy G. XX v U. na adresu Q. XX v R., pričom takýto súhlas nikdy udelený nebol, ani nebola uzatvorená nájomná zmluva.

Za to bol odsúdený podľa § 352 ods. 2 Tr. zák. s použitím §§ 36 písm. j/, 38 ods. 2, ods. 3 a 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 400 €, pričom podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad jeho úmyselného zmarenia mu ustanovil náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 22. januára 2014, sp. zn. 4To 91/2013, odvolanie obvineného G. I. podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Obvinený G. I. uložený peňažný trest vykonal 30. apríla 2014.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podal obvinený I. prostredníctvom obhajcu 10. októbra 2014 dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu obvinený odôvodnil nesprávnou aplikáciou skutkovej podstaty prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa ustanovenia § 352 ods. 2 Trestného zákona, nakoľko jednak nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná, jednak nebol preukázaný jeho, či už priamy, alebo nepriamy úmysel.

Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona, napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a rovnako tak rozsudok okresného súdu.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica v písomnom vyjadrení k podanému dovolaniu obvineného uviedla, že v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom bola vina obvineného preukázaná, ako aj zistený jeho úmysel a aj vzhľadom na závažnosť skutku navrhla jeho dovolanie odmietnuť ako nedôvodné podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Následne doplnila svoje vyjadrenie, po zistení, že peňažný trest bol zaplatený, a navrhla dovolanie odmietnuť podľa § 382 písm. f/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) v prvom rade zisťoval, či dovolanie obvineného G. I. spĺňa všetky zákonné náležitosti a konštatuje, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), ale súčasne aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 382 písm. f/ Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Zo spisového materiálu možno zistiť, že obvinený I. uložený peňažný trest vo výmere 400 eur vykonal dňa 30. apríla 2014 zložením uvedenej sumy na účet Okresného súdu Banská Bystrica.

Podľa § 92 ods. 2 Tr. zák. ak ide o odsúdenie na tresty uvedené v § 32 písm. b/ až k/, k zahladeniu dochádza ich vykonaním. V ustanovení o druhoch trestov je peňažný trest uvedený v § 32 písm. d/ Tr. zák.

Výkonom peňažného trestu sa teda na obvineného G. I. hľadí, akoby nebol odsúdený.

Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý znamená vážny prielom do právoplatnosti a predpokladanej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia. Jeho zmyslom je, za prísne vymedzených podmienok, zvrátenie existencie odsúdenia páchatel'a, aby nedošlo k trestno-právnomu následku, t. j. sankcii spojenej s týmto odsúdením.

Práve preto, že ide o prielom do naznačenej stability konečného a vykonateľného rozhodnutia na základe tohto mimoriadneho opravného prostriedku, ktorým sa dáva možnosť dvom hlavným proti sebe stojacim stranám v trestnom konaní (odhliadajúc od práva ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní) prokurátorovi a obvinenému dosiahnuť vyvolanie mimoriadneho konania pred najvyšším súdom na preskúmanie niektorých právoplatných rozhodnutí, zákon obmedzuje možnosť podania dovolania len obmedzenému okruhu subjektov, v obmedzenom rozsahu, zo špecificky vymedzených, kvalifikovaných dôvodov a len proti niektorým vymedzeným rozhodnutiam.

Keďže sa možnosť tohto opravného prostriedku dáva predovšetkým dvom hlavným proti sebe stojacim stranám v konaní, základným princípom, ktorým sa musí tento inštitút mimoriadneho opravného prostriedku riadiť, je princíp rovnosti strán, a to jednak čo do možnosti podania tohto opravného prostriedku, tak aj v samotnom procese, v konaní o ňom pred súdom. Pri dodržaní tejto základnej zásady v trestnom konaní by bolo proti jej zmyslu i princípu spravodlivosti, aby jedna strana mala možnosť dovolať sa mimoriadnym opravným prostriedkom konania na najvyššom súde vo veci, v ktorej už bol trest vykonaný a zahladený s účinkami, že sa na páchatel'a hľadí, akoby nebol odsúdený. Ak by túto možnosť mal obvinený, nutne by musela byť pripustená i u generálneho prokurátora (odhliadajúc od ministra spravodlivosti, ktorý nie je stranou v konaní).

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

V § 368 ods. 2 Tr. por. sú uvedené rozhodnutia, ktoré treba rozumieť, ak tento zákon neustanovuje inak, ako rozhodnutia podľa odseku 1, proti ktorým možno podať dovolanie. Pod jeho písmenom a/ sa uvádza rozsudok a trestný rozkaz, bez bližšej špecifikácie, aký rozsudok sa má na mysli. V nadväznosti na ostatné ustanovenia Trestného poriadku o dovolaní i tie, ktoré sa týkajú rozsudku je zrejmé, že sa má na mysli tak odsudzujúci, ako aj oslobodzujúci rozsudok.

Odsudzujúcim rozsudkom v zmysle § 163 až § 168 Tr. por. treba rozumieť taký, ktorý obsahuje výrok o vine páchatel'a a ak nedošlo k upusteniu od potrestania, výrok o treste a prípadné ďalšie výroky o náhrade škody alebo o ochrannom opatrení. Odsudzujúcim rozsudkom teda treba rozumieť taký rozsudok, na základe ktorého existujú účinky, že sa na páchatel'a hľadí ako na odsúdeného.

Pokiaľ nastávajú, či už priamo na základe zákona, ako je tomu pri upustení od potrestania (§ 40 ods. 2 Tr. zák.), alebo po výkone niektorých druhov trestov (napr. v predmetnom prípade § 92 ods. 2 Tr. zák. v spojení s jeho § 93 ods. 1) alebo na základe rozhodnutia súdu, pri zahlazení odsúdenia, právne dôsledky spojené s fikciou neodsúdenia, že sa v zmysle zákona hľadí na páchatel'a ako keby odsúdený nebol, potom treba do všetkých dôsledkov právne považovať za neexistujúce odsudzujúce rozhodnutie takej osoby, na ktorú sa hľadí akoby odsúdená nebola.

Predpokladom na podanie dovolania, ako mimoriadneho opravného prostriedku, je existencia odsúdenia páchatel'a. Pokiaľ platí fikcia neodsúdenia, ktorú zákonodarca spojil s inštitútom zahlazenia odsúdenia, nemožno ju chápať podmienene tak, že pre určité prípady v trestnom konaní (ale i mimo neho) platí a pre niektoré nie.

Zahlazenie odsúdenia spojené so zákonnou fikciou neodsúdenia znamená, okrem iných dôsledkov spojených s bezúhonnosťou určitej osoby, že vo výpise z registra trestov sa jej zahladené odsúdenie už neuvádza. V oblasti trestno-právnej zanikajú nepriaznivé následky spojené s odsúdením páchatel'a. Treba vychádzať z toho, že neexistuje odsúdenie, ktoré by bolo dôvodom priťažujúcej okolnosti alebo recidívy trestnej činnosti. Zahlazením odsúdenia s fikciou neodsúdenia môže taká osoba preukazovať stav svojej bezúhonnosti. Nie je už povinná pri rôznych príležitostiach, napr. pri prijímaní do zamestnania, pri žiadostiach o niektoré povolenia, oprávnenia a pod. uvádzať odsúdenie, ktoré bolo zahladené. Platí to aj obrátene zo strany iných subjektov vo vzťahu k tejto osobe. Odpadnutie prekážky odsúdenia teda môže

viest' k vzniku alebo k obnoveniu takých právnych vzťahov, ktoré občan nemohol nadobudnúť alebo sa ich nemohol dožadovať, pokiaľ existovala prekážka odsúdenia páchatel'a.

Keďže v dôsledku toho, že odsúdenie bolo zahladené, môžu vznikať nové právne vzťahy, ktoré by inak nemohli nastať, ak aby neexistovala podmienka bezúhonnosti, potom by bolo vážnym zásahom do stability právnych vzťahov, ak by na základe dovolania niektorej z dvoch hlavných strán v trestnom konaní alebo dovolania ministra spravodlivosti bolo možné zvrátiť nový právny stav vznikajúci po vykonaní trestu a zahladení odsúdenia spojeného s fikciou neodsúdenia.

Výrazne by sa v takom prípade nepriaznivo vo vzťahu k osobe, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, prejavilo podanie dovolania prokurátorom, alebo ďalším oprávneným subjektom, v neprospech takejto osoby. Nebolo by žiaduce, aby v takom prípade, keď už páchatel' vykonal trest a došlo aj k zahladeniu odsúdenia, aby generálny prokurátor, eventuálne minister spravodlivosti, mohol podávať tento mimoriadny opravný prostriedok v neprospech obvineného, smerujúceho k zhoršeniu jeho postavenia a umožniť tak otvorenie takého trestno-právneho vzťahu, ktorý už bol ukončený a zvrátiť tak priaznivé dôsledky pre páchatel'a spočívajúce v tom, že sa na neho hľadí akoby nebol odsúdený. Dobrodenie, ktoré dáva zákonodarca v podobe bezúhonnosti, na základe fikcie neodsúdenia osoby, u ktorej bolo odsúdenie zahladené, by strácalo svoj zmysel.

Rovnosť strán v konaní a záujem na stabilite právnych vzťahov však predpokladá aj opak, že ani na základe dovolania obvineného nie je možné právoplatné a už aj vykonané a zahladené odsúdenie s dôsledkami fikcie neodsúdenia, meniť.

Preto ak nastal zo zákona (alebo na základe rozhodnutia súdu) stav zahladenia odsúdenia, ktorý má znamenať, že neexistuje odsúdenie, ktorým sa uložila sankcia, jeho dôsledkom musí byť i to, že žiaden zo subjektov oprávnených na podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, už ho nemôže podať.

V predmetnom prípade vychádzajúc z danej zákonnej fikcie neodsúdenia obvineného predpokladanej v ustanovení § 92 ods. 2 Tr. zák., ktorý sa v posudzovanej veci aplikoval, Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje dovolanie obvineného G. I. za neprípustné, lebo nesmeruje proti existujúcemu odsudzujúcemu rozhodnutiu, proti ktorému by ho bolo možné podať v zmysle § 368 ods. 1 a 2 Tr. por.

Preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. f/ Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.